

Mnog: za služeva i

delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polotijo vztrajne bolečine ter začne trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru se vrši nepreklicno dne 25. t. m., ob pol 10. uri predpoldne v dvorani Zadrudne gospodarske banke. Vsa včlanjena društva so prejela tozadevno natančnejša navodila, ki se po njih naj točno ravna.

Polovična vožnja za občni zbor in za prosvetno-tehnični tečaj je dovoljena pod številko 34264-25 prometnega ministrstva in sicer za čas od 17. do 26. t. m. Delegati za občni zbor in tečajniki si naj torej kupijo na domači postaji cele vozne listike za v Maribor, ki pa jih morajo pustiti že na domači postaji žigosati. V Mariboru jih ne smejo oddati, ker bodo veljali za brezplačno vožnjo domov ob enem s potrdilom Prosvetne zveze, ki ga dobijo v Mariboru.

Slomšek-Krekova proslava v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 22. t. m., ob treh popoldne, v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Opozarjamo na to izredno prireditve vse prebivalce Maribora in mariborske okolice, da se je udeležijo. Čas je namenoma nastavljen na popoldne, da morejo priti k proslavi tudi okoliščani. Cene v gledališču bodo kar najbolj zmerne. Vstopnice pa se morejo že sedaj naročiti pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 L, in se bodo vsem naročnikom rezervirale. Okoliška društva naj organizirajo skupno udeležbo in prijaviijo čimprej število udeležencev, ker bi se na morebitne prepozno došle prijave ne moglo ozirati. Poleg drugega zanimivega sporeda nastopi pri proslavi tudi prvokrat moški in ženski zbor Slovenskega pevskega društva »Maribor« z več izbranimi točkami, in bo že to lep užitek zase. Agitirajte torej za udeležbo pri tej proslavi in udeležite se je v čim večjem številu!

Prosvetno-tehnični tečaj Prosvetne zveze v Mariboru se prične v petek, dne 20. t. m., ob dveh popoldne, in sicer v dvorani Zadrudne gospodarske banke (pri cerkvi oo. frančiškankov). Vsi tečajniki naj se zberejo tam. Tečaj traja do nedelje, dne 22. t. m., do 12. ure dopoldne. Natančnejša navodila so dobila društva v okrožnici.

Iz krajev, kjer še ni društev, ali kjer želijo društvo ustanoviti, pošljite na prosvetno-tehnični tečaj Prosvetne zveze brez nadaljnega takšnega človeka, ki bo pomagal potem pri društvu. Stroški so malenkostni, a koristni bodo velike. Opozarjamo vse prizadete, da ukrenejo tozadevno kar največ mogoče in stopijo v krog naše krščanske prosvete.

Politični ogled

DRŽAVA SHS.

Vprašanje Radičevega vstopa v vlado je še vedno odloženo. Vse ima v rokah Pašič. Ministri se pripravljajo med seboj, in sicer najbolj prometni s poštanim radi prostih železniških kart, vojni pa s finančnim radi kreditov. Precej se je že govorilo o odstopu vojnega ministra.

Skupščina.

Na pondeljki seji je bil predložen zakonski načrt poštne ministarstva o spremembi zakona o hranilništvu in čekovnem prometu. Nato se je nadaljevala debata o invalidskem zakonu. Kot prvi je govoril Davidovičev Rafajlovič, nato pa posl. Skulj (Jugoslovanski klub) in musliman Pazderac. Vsi govorniki so nastopili proti sedanjemu načrtu invalidskega zakona, ker da je slabši od sedanjega začasnega. Poslanec Rafajlovič je zlasti naglašal, da je treba vsaj v enem oziru v zakonu ločiti nacionalni moment od socialnega. Posl. Pazderac je naglašal, da plačajo davkoplačevalci za invalide dnevno 30 dinarjev, v Bosni pa prejema invalid dnevno 2 dinarja. Nato je bil sprejet tretji del zakona brez vsake izpremembe.

Odgovor zunanjega ministra dr. Ninčiča na interpelacije radi fašistovskih zločinov nad Slovenci je bil tak, da je opozicija ogorčeno ugovarjala. Minister je pripovedoval, da dogodki v Trstu ne pomenijo napade na naše rojake ter da so se izgreli vršili proti odločni prepovedi fašistovskega in vladnega predsednika Mussolinija. Na vprašanje, kaj bo naša vlada storila, je odgovoril minister, da nobena mednarodna pogodba ne dovoljuje vmešavati se v notranje razmere in zadeve Italije.

Zanimiva politična pravda v Zagrebu.

Tajnik zagrebških samostojnih demokratov je tožil urednika Cihlarja od dnevnika »Hrvat«, ker je pisal o preganjanju učiteljstva za časa Pribečičevega ministrovanja in o tajnikovi sokrivdi. Urednik je bil sicer spoznan krivim, ker ni mogel dokazati, da je bil ravno tajnik zagrebške SDS tisti, ki je bil kriv persekucije hrvatskega učiteljstva, pač pa se mu je v celoti posrečil dokaz, da je SDS v resnici samo iz političnih vzrokov preganjala učiteljstvo in da je torej zlorabila državno oblast. Dejansko je bil torej Cihlar oproščen, obsojena pa SDS. G. Pribečič je vsled tega seveda silno hud in pravi, da sodišče nima pravice izrekat take razsodbe. Trditve g. Pribečiča je neresna, ker sodišče ima vedno dolžnost, da dožene resnico in zato je dognalo, da je SDS persekvirala učiteljstvo. Da pa ne bodo zaslepljeni pristaši SDS med učiteljstvom dvomili o resničnosti obsodbe SDS, citiram uvod razsodbe, ki se glasi: Pre-

se izkažejo v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z našim že skozi 27 let priljubljenim, bolečine olajšujočim domačim sredstvom: Fellerjevimi blagodišečim »Elsafinidom«! Zelo koristen je pri reumatičnih bolečinah, pri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišičevje in živce, pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Od znotraj in od zunaj močnejši, izdatnejši in večjega dejstva kakor

sojažoč dokazila, se je sodišče na temelju izpovedb prič Ivana Trušiča, dr. Bazale in Milana Novoseliča prepričalo, da so dejansko obstojala preganjanja hrvatskega učiteljstva za časa ministrovanja Svetozara Pribečiča.

RUMUNIJA.

Vojno-sodna razprava proti 500 kmetom iz Besarabije v Kišenevu še vedno ni končana. Zandarji in policisti tudi sami pripovedujejo o nečloveškem trpinčenju obdolenih. — Te dni se širijo vesti o komunističnih in drugih zarotnikih, ki naj bi bili pripravljali atentat na kralja, ko je bil na lovu. Atentati so najbrž, kakor v Italiji, izmišljeni, da se najde pretveza za preganjanje opozicije.

FRANCIJA.

Po proračunu Painlevéja bi se imela uvesti cela vrsta novih davkov. Po načrtu bi se v 14 letih nabral amortizacijski fond v znesku 85 milijard. Med davki se nahaja tudi glavarina. Plačeval bi jo vsak Francoz in vsak v Franciji živeči tujec od 21. leta dalje. Odmera glavarine bi znašala letno 20 frankov. V načrtu je tudi delna oddaja premičnih in nepremičnih vrednot, ki bi se izvršila v 14., 3. in v 1. letu. Proti takemu davku je velika opozicija in se že govori o ponovni vladni krizi. — Predsednik vlade in zunanji minister Briand sta v komisiji za vnanje zadeve poročala o položaju v Siriji. Painlevé je poročal o francoskih izgubah. O okolnostih odpoklica generala Saraila ni hotel nič povedati. Rekel je, da se Sarail v Sirijo ne bo več vrnil. Na opazko nekega komunističnega poslanca, naj bi Francija Sirijo zapustila, je Briand živahno protestiral proti temu, da bi se Francija odrekla svojemu mandatu. — Končno je več poslancev protestiralo, zakaj vlada ne pojasni položaj v Siriji javno.

Prireditve.

Sv. Rupert v Slov. gor. Orlovski odsek priredi na Martinovo nedeljo, dne 15. t. m., v prostorih stare šole ob treh popoldne veseloigro »Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček.« Po igri se vrši saljiva licitacija Martinove goske. Uljudno vabi odbor. Pridite v obilnem številu, ker igra bo luštna, goska pa zelo mastna! Bog živi! Na veselo svidenje

Sv. Marijeta pri Moškanjih. Med vsemi našimi društvi je nedvomno najbolj delavno tamburaško društvo »Biser.« Ono je edino, ki vzpizarja in nas seznanja z res lepimi narodnimi igrami. Čisti dobiček je dosedaj večinoma uporabljen za nabavo instrumentov in društvenega odra. Lepo svoto pa je naklonilo tudi, kakor slišimo, za tukajšnji društveni dom. Zadnjo nedeljo je vprizorilo društvo »Biser« Jurčičevo igro »Deseti brat.« Kljub skrajno slabemu vremenu je bila prostorna dvorana popolnoma zasedena. Vloge posameznih igralcev so bile posrečeno razdeljene in tudi dobro izpeljane. Naravnost izborne slike, v maski in igri, pa so dali: Martinek Spak, Piškav in Dolef. Videlo se je, da so vsi igralci svoje vloge dobro razumevali in se tudi v nje uživali. Ponesrečeno pa se je izvršila pred igro nje razlaga. Naštela so se samo imena oseb, vsebina sama pa je bila dana zelo pomanjkljivo. — Prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m., se igra ponovi.

Kapela pri Radencih. Bralno društvo in Dekliška zveza priredita dne 15. t. m. ob petih popoldne v Radencih dve poučljivi igri: »Spoštuj očeta, ali: Sinovo maščevanje« in »Najdena hči.« Domačini in sosedje prijazno vabljeni. — Odbor.

Sv. Križ na Murskem polju. Po dolgem odmoru vabi tukajšnje Bralno društvo vse domačine in sosedje na prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne po večernicah v Slomškovi dvorani. Na sporedu je žaloigra v 10 slikah: »Mlinar in njegova hči«. Tudi tamburaši se bodo oglašali v odmorih. Pridite v obilnem številu!

Polze. Knjižnica tukajšnjega Prosvetnega društva, katera je bila skozi letošnje poletje zaprta, je zopet odprta ter se dobijo knjige vsako nedeljo popoldne po večernicah. — Naši diletanti nameravajo, kakor čujemo, prirediti drugo nedeljo gledališko predstavo »Mlinar in njegova hči.« Ze skrbna razdelitev vlog nam obeta prvovrstino prireditve. Obisk priporočamo!

Sv. Jurij ob južni žel. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo je imelo svoj redni občni zbor dne 25. m. m. in si je izbralo marljivo delavce v odbor in sicer: Predsednik: Soler Martin, Bezovje; podpredsednik vlč. g. duh. svetov. Mikuš Valentin; tajnik Čater Ivan, Bezovje; tajnikov namestnik č. g. kaplan Jožef Bezjak; blagajnik Gašparič Tomaž, trg Sv. Jurij; za narodno obrambno delo č. g. Alojzij Drvodol; za treznost Zorko Lizika, trg Sv. Jurij; pregledovalec računov Franc Zličar, trg Sv. Jurij; knjižničar Spolenak Martin, Repno; drugi odbor: Valentin Raztočnik, pevovodja, Klanjšek Jožef, Anica Rančigaj, Čater Terezija, Tončka Selič. Ker je odbor v trezno mislečih rokah, je upati, da bo društvo v novem poslovnem letu marljivo prirejalo razne predstave in druga prosvetna dela. Bog živi!

St. Jurij ob južni žel. Dolgo že ni bilo nobenih novic iz St. Jurija, kot da bi bilo vse zaspalo. Pa ni tako! Poseb-

francosko žganje in najbolj kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih za 250 din., že ob enem z zabojem in poštnino razpošalja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Posamezne steklenice po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

no društveno življenje se je zopet sedaj na jesen poživilo, da društva kar tekmujejo, v katerem bo bolj živahno. Pred mesecem so nas razveselili z zgodovinsko igro »Miklova Zala«, ki je bila res nekaj prav posebnega za St. Jurij ter lahko čestitamo Katoliškemu prosvetnemu društvu, da si je na svojem odru vzgojilo tako dobre igralce. — Za Martinovo nedeljo in prejšnji večer, to je dne 14. t. m., ob 7. uri zvečer in v nedeljo popoldne po večernicah, pa priredi cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Raztočnika koncert in spevo-igro »Kovačev študent.« Dolžnost je za vse Sentjurčane, da se odzovejo vabilu pevskega zbora in se mu tako oddolžijo za ves trud, ki ga ima pevski zbor s svojim lepim cerkvenim in narodnim petjem. Sicer mi delajo razni ljudje neprilike in sitnosti, a upamo, da bode premagalo vse ovire.

Tedenske novice.

Občinam, prizadetim po toči! V mesecu novembru bodo posebne komisije razdeljevale državno podporo občinam, kjer je toča v letu 1925 napravila veliko škodo. Kakor sem že poročal, se je poslancem Slovenske ljudske stranke posrečilo za najhuje prizadete izposlovati državno podporo v denarju. Za celi Slovenski Stajer je minister za kmetijstvo določil 1.040.000 kron. Kako se ta denar razdeli med posamezne okraje in občine, je odločevala posebna komisija pri velikem županu. Podpora se mora pravično razdeliti. Če bi se podpora delila v kakem kraju pristranski, prosim prizadete, da mi to javijo. — Nadalje opozarjam posamezne posestnike, ki jih je zadela toča, da tekom meseca novembra in decembra davčni oblasti naznajo razliko v pridelkih v svrhu odpisa davkov v letu 1926. Tozadevne tiskovine je leta 1924 založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Izobražence prosim, da pomagajo ljudem sestavljati te sezname. — Franjo Žebot.

Mariborske novice. V Mariboru je umrl in bil zadnjo nedeljo slovesno pokopan dolgoletni mariborski župan in posestnik g. dr. Ivan Schmiderer. Rajni je bil sicer po rodu Nemeč, a kot dolgoletni načelnik mariborskega okrajnega zastopa in župan mesta Maribor napram vsem pravičen, postrežljiv in priljubljen ter spoštovan od Slovencev in Nemcev. Pod županovanjem rajnega dr. Schmiderera je bil zgrajen veliki državni most preko Drave, falka elektrarna, razširjene razne ceste ter ulice v Mariboru itd. Blagopokojni je bil tudi globoko veren katoličan. Maribor in okolica bosta ohranila rajnega v trajno dobrem in hvaležnem spominu. — V noči od 9. na 10. t. m. je izbruhnil na Tržaški cesti v gospodarskem posloplju trgovca in posestnika Antona Löschniga iz doslej neznanega vzroka požar. Ogenj je uničil poslopje, zgorelo je 12 prašičev, veliko sena in le s težavo se je posrečilo potegniti iz že gorečnega hleva oba konja. Na lice nesreče je prihitelo več požarnih bramb, ki so bile vse z vso vneto na delu. — V Selnici ob Dravi je neznan izumovič okradel znanega mariborskega trgovca z rožnimi vencji Krepeka. Tat mu je izmaknil nahrbtnik, ki je bil poln rožnih vencev, podobnih svetinjc in molitvenikov. Vrednost ukradenega blaga znaša 9000 dinarjev. Krepek je prijaviil tatvino mariborski policiji in orožništvu v Selnici. Pred nakupom ukradenega blaga svarimo občinstvo! — V sredo, dne 11. t. m. ob pol 10. uri dopoldne je tukaj umrl od kapi zadet g. Janez Stibler, nadučitelj v pokojni, star 65 let. Pogreb bo v petek ob 4. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Rajni je bil dolgo let šolski vodja pri Sv. Antonu na Pohorju.

Z nožem in samokresom. V Rogozi pri Mariboru so fantje v krčmi popivali. Med preveč veselo in preveč od alkohola okajeno fantovsko družbo je prišlo do prepira, ki je končal s krvavim pretepom. Franc Holcer je zabodel posestniškega sina Vuka z nožem v glavo in povrh ga je še obstrelil s samokresom na roki.

Rusi so več vredni kot domačini. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bodo imeli ta mesec občinske volitve. No, to bi ne bi bilo nič hudega. Ali ko so neki gospod računali, koliko glasov bi utegnili dobiti orjunska stranka, pa so videli, da nekaj ne štima. In kaj, če bi si izposodili glasove v gradu Hrastovec. Učeni gospod so kar naenkrat preko vseh postav hoteli, da bi bili morali biti Rusi, ki so naseljeni v Hrastovcu, vpisani kot občinski volilci v Sv. Lenartu. Zanimivo je to. Hrastovec še nikdar ni spadal pod občino Sv. Lenart, ampak pod Voličino. Ti Rusi tudi niso nikdar bivali v Sv. Lenartu. Ali šentlenartski gospod imajo čisto svoje posebne postave. Pa mislimo, da delajo račun brez krčmarja. V naših občinah naj odločajo domačini, a ne tujci. — ot.

Delavske pritožbe iz Ceršaka ob Muri. Nam ubogim delavcem v tovarni lepenke odtegujejo delavski davek, za katerega sta v Beogradu glasovala dr. Pivko in dr. Žerjav. Za dr. Pivka se je pri nas prav posebno trudil in pehal že znani Karlo. Mi delavci pa sedaj trpimo, ko nam še tistih par karjarjev, ki jih zaslužimo, odtegnejo. Sedaj vemo delavci in kmetje, na katero stran se moramo pri volitvah držati. Naš Žebot in njegovi tovariši se v Beogradu borijo proti previsokim davkom, še nikdar niso glasovali za zvišanje davkov, ampak vedno proti. Tudi Radičevi poslanci so, kakor smo čitali, meseca julija glasovali za davke. To ni nikak špas. Kdor ni popolnoma slep, ta mora sedaj vendar sprevideti, na kateri strani je poštenost. Nam delavcem so se sedaj odprle oči. Karlo nas nič več ne bo zapeljal. Sedaj plačujemo »lengeld.« Bog daj srečo poslan-